© 2014 Fundacja Polska Raoula Follereau www.follereau.org

L'ulcère de Buruli

L'ulcère de Buruli to bardzo agresywna postać trądu, którą wywołuje bakteria *mycobacterium ulcerans* należąca do tej samej rodziny, co bakteria gruźlicy i trądu. Ta dosyć późno odkryta i opisana choroba zakaźna występuje dziś w 32 krajach położonych w wilgotnych rejonach pasa równikowego, głównie w Beninie, na Wybrzeżu Kości Słoniowej, Ganie, Kamerunie, Kongo ale też na terenie Australii i Ameryki. W 15 krajach, które prowadzą ewidencję zachorowań odnotowano około 5 do 6 tysięcy przypadków. Połowa chorych, to dzieci, które nie przekroczyły 15 roku życia.

Podstawowym problemem związanym z leczeniem *urcère du Buruli* jest diagnostyka. Proste, tanie i łatwe do wykonania w terenie testy są mało czułe i w związku z tym bardzo zawodne. Natomiast skuteczne metody diagnostyczne są drogie, wymagają specjalistycznego sprzętu i w krajach zagrożonych rozprzestrzenianiem się tej choroby praktycznie niedostępne. Sprawia to, że chorzy najczęściej trafiają na leczenie za późno, kiedy choroba dokonała już strasznych spustoszeń w organizmie. Do 2004 roku jedyną metodą powstrzymania tej wyjątkowo i dotkliwie okaleczającej choroby była tylko radykalna chirurgia. W 2005 roku zespół **prof. Laurenta Marsollier** z Państwowego Instytutu Zdrowia i Naukowych Badań Medycznych (INSERM) podjął pilotażowy program leczenia *l'ulcère de Buruli* przy pomocy zestawienia dwóch antybiotyków: *ryfampicyny* i *streptomycyny.* Ta rekomendowana przez Światową Organizację Zdrowia terapia nie jest do końca skuteczna i na dodatek obciążona jest ryzykownymi skutkami ubocznymi, przez co nie możne być stosowana u małych dzieci i kobiet w ciąży. Na dodatek metoda zakłada aplikację antybiotyków przez iniekcję, co wcale nie jest łatwe do wykonania w trudnych terenowych warunkach. Wobec tego prof. Laurent Marsollier we współpracy z lekarzami z Centrum Diagnostyki i Terapii im. Raoula i Madelaine Follereau w Pobé (Benin) oraz z naukowcami z Instytutu Pasteura w Paryżu, Centrum Szpitalno - Uniwersyteckiego w Angers i paryskiego szpitala *Pitié-Salpêtrière zainicjował finansowany przez Fundację Follereau program pilotażowy terapii przy pomocy ryfampicyny* skojarzonej z *clarytromycyną, które są aplikowane doustnie w postaci tabletek.* Do programu leczenia tą innowacyjną metodą zakwalifikowano 20 chorych. Po 8 tygodniach zastosowanej terapii wszyscy zostali wyleczeni i to bez żadnych niepożądanych efektów ubocznych. Nie zanotowano też nawrotów choroby. Stąd dziś wielką nadzieję wiąże się z kontynuacją i rozwojem badań francusko-benińskiego zespołu, związanego z Instytutem Follereau w Pobé, by ta metoda mogła być doskonalona i znalazła zastosowanie na większą skalę. Póki co, na stronach Światowej Organizacji Zdrowia czytamy, że aktualny poziom skuteczności *ulcère de Buruli* w początkowym, nie zaawansowanym stadium wynosi 80%. (Źródło: http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs199/fr/) To co prawda wysoki wskaźnik, ale, jak zaznaczono, dotyczy tylko chorych, którzy trafili na leczenie wystarczająco wcześnie. Niestety, jak zauważa dyrektor Instytutu Follereau w Pobé **dr Annick Chauty,** najczęściej do ośrodków zajmujących się leczeniem tej groźnej choroby trafiają osoby mocno już okaleczone.

Podczas poświęconego strategii walki z *ulcère de Buruli* spotkania zorganizowanego przez Światową Organizację Zdrowia w maju ubiegłego roku w Genewie sprecyzowano trzy podstawowe priorytety na najbliższe lata:

- Udoskonalić diagnostykę
- Ułatwić i uprościć proces terapii i jej dostępność

- Przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się choroby

To oczywiście domaga się dalszych badań naukowych, formacji kadr medycznych i oświaty najuboższych rejonów świata. Fundacja Follereau wspierając zarówno badania naukowe, formację personelu medycznego oraz organizację mobilnych misji medycznych w terenie w pełni włącza się w realizację tych priorytetów.

Formacja kadr medycznych najbiedniejszych krajów jest jednym z ważniejszych priorytetów w walce z trądem.

Wykład prezesa Fundacji Polskiej Raoula Follereau dra Kazimierza Szałaty w Centrum Uniwersyteckim w Treichville. Obok Jego Eminencja kard. Agré. Poniżej studenci medycyny.